

Perhekeskus- kumppanuus Koivukylän malli

Juulia Jantunen | 13.3.2023

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

LAPSET ENSIN

Koivukylän avoin kohtaamispaikka 1/2

- Osallisuuden, yhteistoimijuuden ja yhteisjohtajuuden periaatteella toimiva lapsiperheiden avoin kohtaamispaikka, eli alueen yhteinen tila, jossa lapsiperheille järjestetään avointa ja maksutonta toimintaa arkisin
- Kohtaamispaikassa voi tavata muita perheitä, saada vertaistukea, toimia vapaaehtoisena tai harjoittelijana, harrastaa ja viettää aikaa
- Toiminnan tavoitteena on, että perheiden ja vapaaehtoisten yksinäisyyden kokemus vähenee, osallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat, perheet saavat vertaistukea ja kynnyksettömästi ammatillista apua ja varhaista tukea vanhemmuuteen, elämänhallintaan ja arkeen

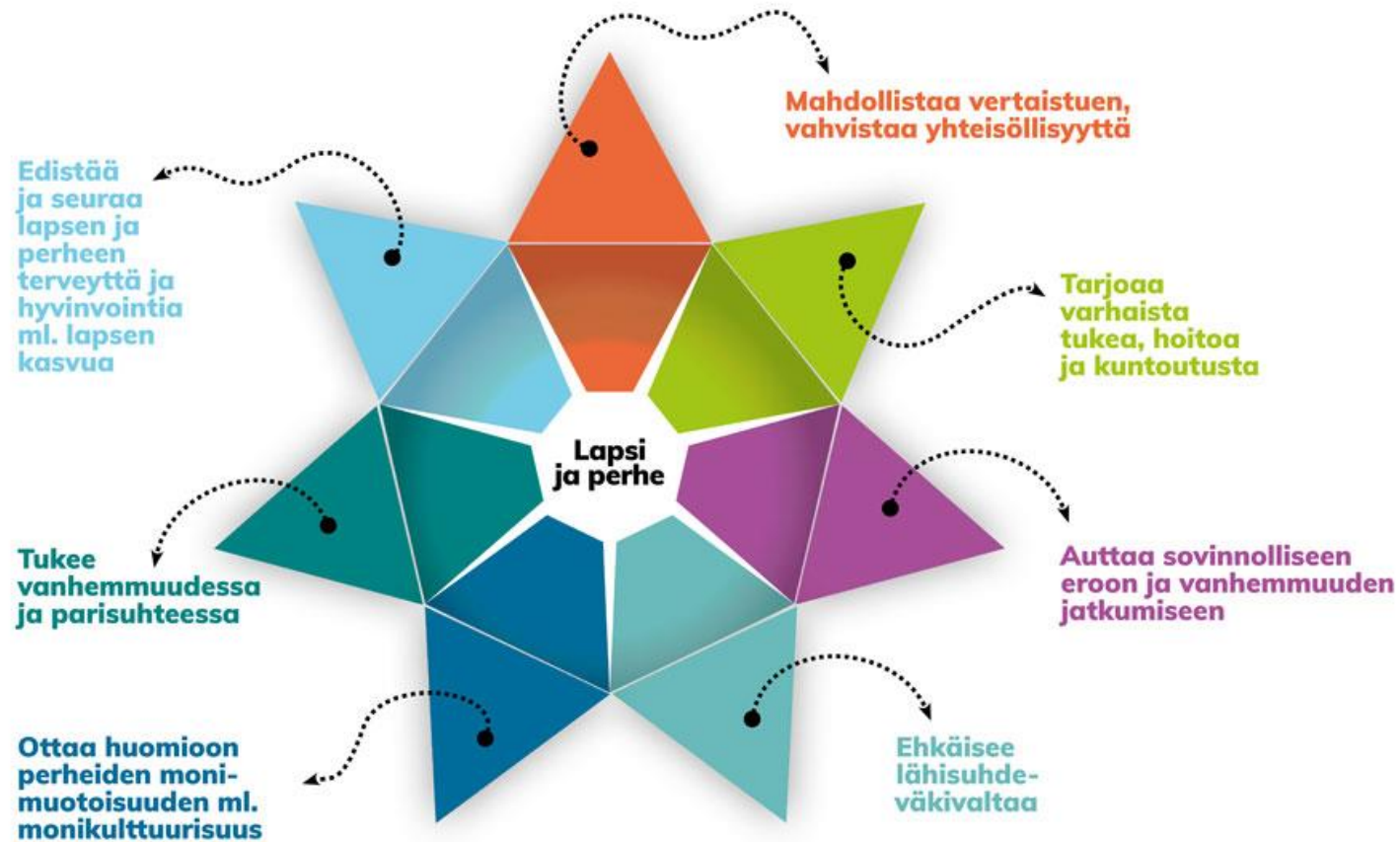
Koivukylän avoin kohtaamispaikka 2/2

- Perheiden avunhakemisen kynnyksiä on madallettu vahvistamalla järjestöjen ja kaupungin yhteistoimijuutta ja yhteisvastuuta perheiden yhteiseksi auttamiseksi
- Kohtaamispaikka kokoaa ja jakaa eri toimijoiden tietoa ja asiantuntemusta. Perheet saavat tarvittaessa tukea erilaisiin elämäntilanteisiin niin kaupungin, järjestöjen kuin seurakunnan tuottamina palveluina
- Eri sektoreiden toimijat jalkautuvat avoimeen toimintaan ja järjestävät ajanvarauksettomia neuvonta-aikoja ja vertaisryhmiä. Kohtaamispaikasta saa myös aineellista apua

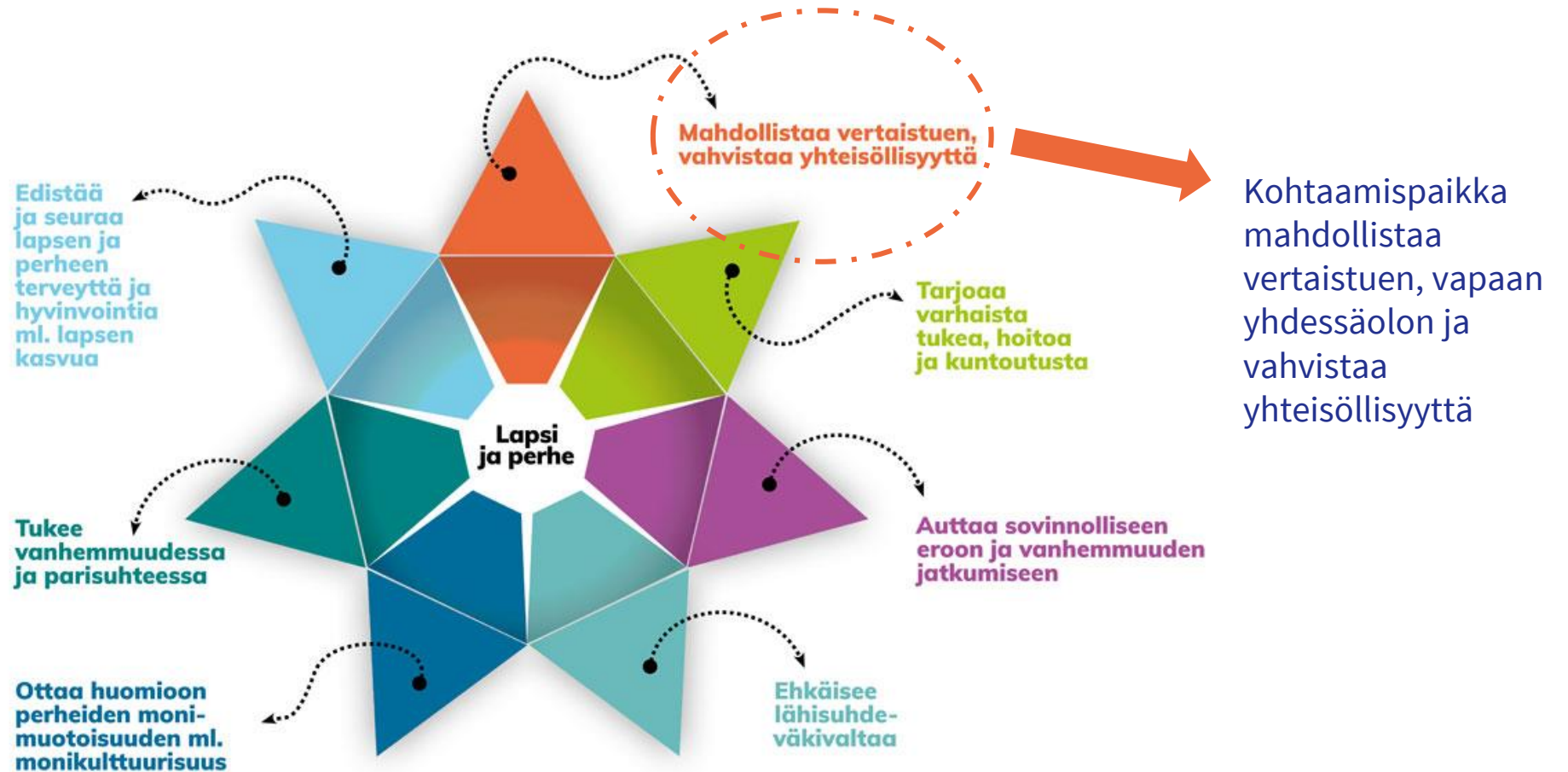
Kohtaamispaikka osana perhekeskusta

- Perhekeskus on palveluverkosto, jolla vastataan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja avun tarpeisiin
- Perhekeskukset kokoavat yhteen lapsille ja perheille suunnatut hyvinvointia ja terveyttä edistävät sekä varhaisen tuen ja hoidon palvelut
- Perhekeskus voi toimia verkostomaisena, fyysisessä toimipisteessä tai sähköisesti
- Jokaisella hyvinvointialueella on yksi tai useampi perhekeskus, jonka palveluverkostoon kuuluu yksi tai useampi avoin kohtaamispaikka

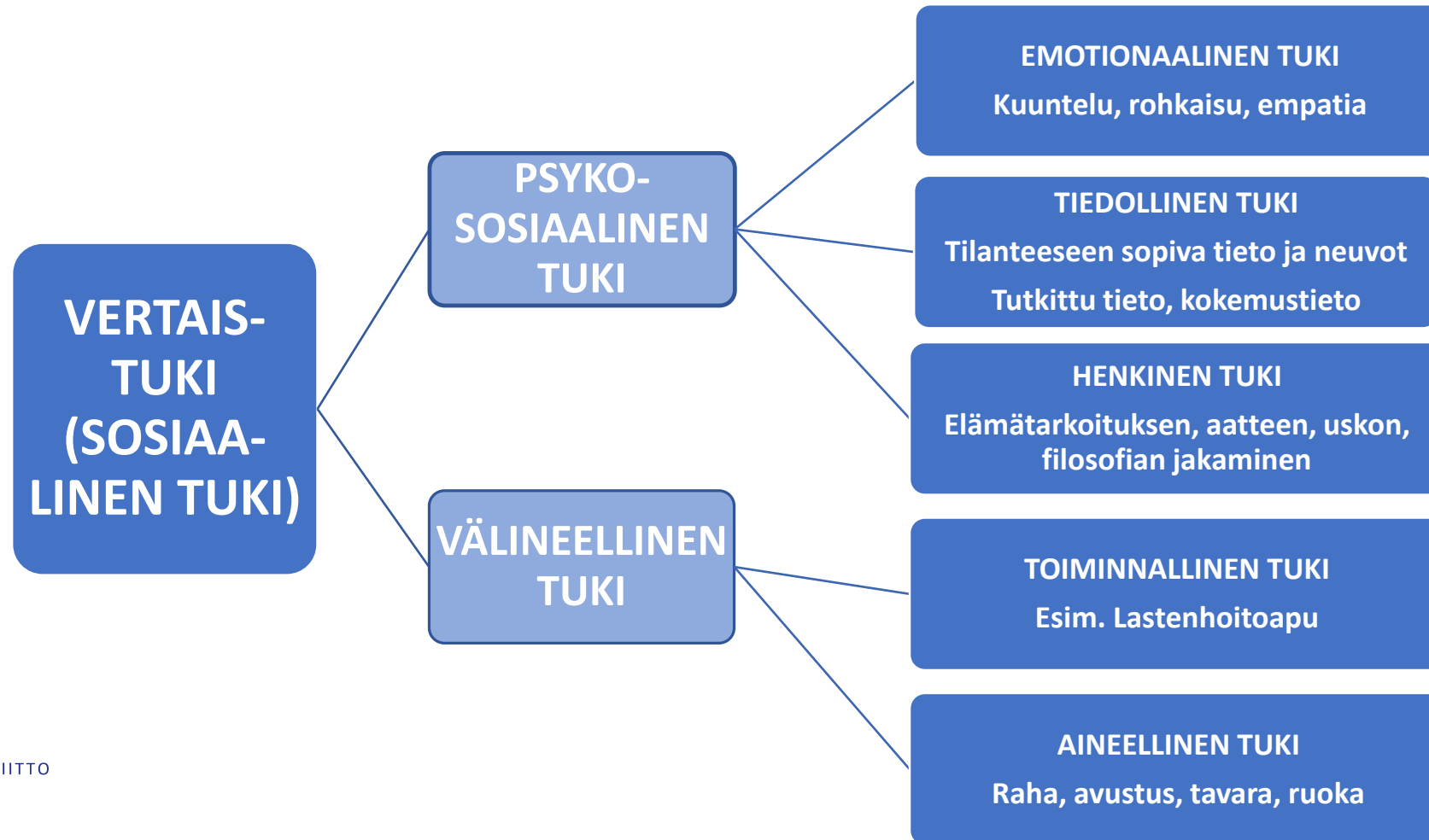
Perhekeskuksen tehtävät

Kohtaamispaikan rooli

Kohtaamispaikan tarjoama tuki

Koivukylän malli

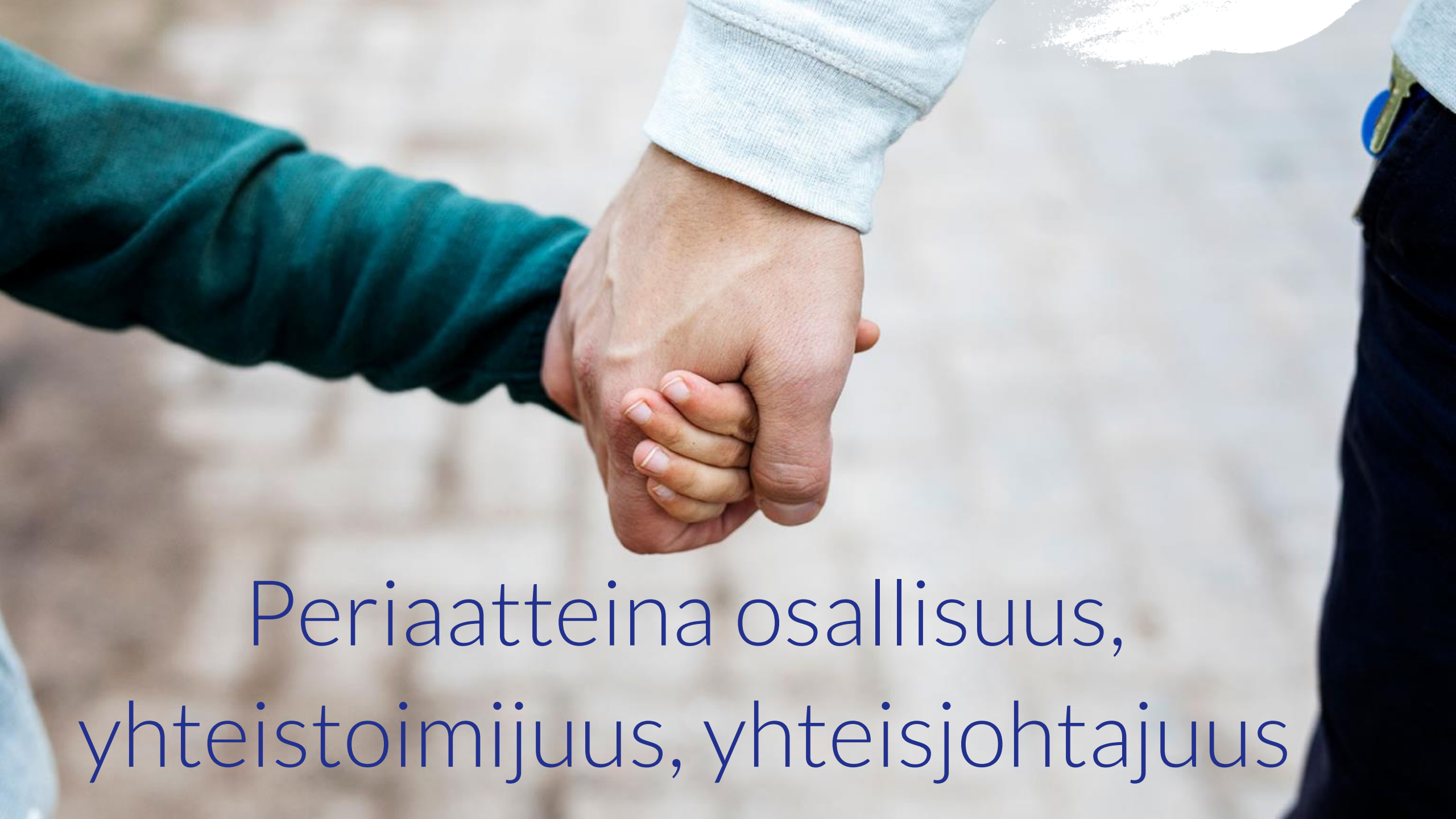
Perheitä Kohtaamassa

Koivukylän malli

- Kehitetty MLL Uudenmaan piirin Perheitä kohtaamassa -hankkeessa. Mukana kehittämisessä Vantaan kaupungin toimijoita, eri järjestöjä ja seurakunta
- **Järjestöt ja kaupungin eri toimialat toimivat yhteisvastuullisina toimijoina**
- **Yhteistyön tukena kokoukset ja sopimukset**, joissa määritellään johtoryhmän jäsenten ja työntekijöiden roolit, vastuut ja osallistuminen avoimeen toimintaan
- Yhteisen päätöksenteon rakenteet lisäävät perheiden mahdollisuuksia saada oikeaa tukea oikeassa elämänvaiheessa ja luovat eri toimijoille yhteisen työyhteisön, johon kuulua ja jossa suunnitella toimintaa

Periaatteina osallisuus,
yhteistoimijuus, yhteisjohtajuus

Osallisuus 1/2

-Merkityksellisyys, kiinnittyminen, kuuluminen johonkin

- Kohtaamispaikassa **perheet tulevat kuulluksi ja kohdatuksi**. Perheille toiminta tuo vertaistukea ja mahdollistaa sosiaalisen kuulumisen ja yhteisöllisyyden
- Yksilöiden osallisuutta vahvistamalla voidaan luoda vastavoima syrjäytymiselle ja **edistää koko perheen hyvinvointia**. Kohtaamispaikka tarjoaa mahdollisuuksia yhteisöllisyydelle, osallistumiselle ja vaikuttamiselle
- Toimijuuden, kehittäjäosallisuuden ja vaikuttajaosallisuuden avulla mahdollistetaan voimaantumisen prosesseja
- Perinteinen **asiakkaan rooli muuttuu**: siirtyy passiivisesta työn kohteesta aktiiviseksi toimijaksi – oman elämänsä ja palveluiden kokemusasiantuntijaksi

Osallisuus 2/2

- Koivukylän mallissa toiminta ja sen kehittäminen perustuvat yhteiskehittämisen ja asiakaslähtöisyyden periaatteisiin
- Yhteiskehittämiseen osallistuvat työntekijät, kävijäperheet, vapaaehtoiset ja johtoryhmä
- Työkaluina yhteiskehittämisen päivät 2-4 kertaa vuodessa ja yhteisökokoukset
- Lasten osallisuuden vahvistaminen ja tiedonkeruu Huomaa minut -työkalun avulla 2 kertaa vuodessa
- Välittömän palautteen kyselyt toiminnan yhteydessä, vuosittaiset kävijäkyselyt, arjen havainnointi, itsearviointi, vertaisarviointi

Yhteistoimijuus 1/2

- Kohtaamispaikassa **jokapäiväinen työskentely rakentuu yhteistyölle**
- Yhteistoimijuuden rakenteita hiotaan talokokouksissa, jotka järjestetään joka toinen viikko. Osallistujina kohtaamispaikassa säännöllisesti toimivien kaupungin toimialojen sekä järjestöjen työntekijät ja johtoryhmän edustaja
- Jokaisella toimijalla on sopimuksessa määritelty **sisällöllinen vastuualue sekä perheiden kohtaamisvuoro**
- Toimijat voivat tuottaa kohtaamispaikan tiloissa omaa perustoimintaansa
- Vakituksilla toimijoilla on fyysinen työtila saman katon alla

Yhteistoimijuus 2/2

- Kuka vain toimija voi jalkautua toimintaan tai järjestää toimintaa tiloissa, mikäli toiminta sopii kohtaamispaikan arvoihin ja tavoitteisiin
- Palvelujen käyttäjät tutustuvat käyntinsä aikana kohtaamispaikan avoimeen toimintaan ja voivat löytää esimerkiksi vapaaehtois- ja vertaistoimintaan
- Kohtaamispaikassa käyvät **perheet osataan tarvittaessa ohjata eri toimijoiden keskinäisellä yhteistyöllä oikean avun piiriin** suoraan, ilman että perheet joutuvat etsimään tukea tai kulkemaan eri puolilla kaupunkia avun perässä

Yhteisjohtajuus

- **Monitoimijainen johtoryhmä:** kohtaamispaikassa säännöllisesti toimivien kaupungin toimialojen ja järjestöjen edustajat sekä koordinaattori työntekijäedustajana
- Johtoryhmän jäsenillä sisällölliset vastuualueet, kiertävä puheenjohtajuus
- Vuokrat ja muut kulut jakautuvat toimijoiden kesken
- Johtoryhmän jäsenet osallistuvat toimijoiden sopimusten allekirjoittamiseen sekä vuorollaan työntekijöiden talokokoukseen
- Yhteistoimijuus ja yhteisjohtajuus tuottavat aitoa hyvinvointialueen, kaupungin ja järjestöjen yhteistoimintaa, joka **tukee perheiden avun saamista**

Koordinointi 1/2

- Mallissa kohtaamispaikan koordinaatiovastuu on yhdellä taholla, joka Koivukylässä on MLL Uudenmaan piiri ja tässä järjestössä työskentelevät koordinaattorit
- Koordinaattorit:
  - Ymmärtävät toiminnan kokonaisuuden ja kehittämisen vaiheet
  - Toteuttavat ja kehittävät toiminnan arviointia ja seurantaa
  - Suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa lapsiperheille
  - Koordinoivat eri toimijoiden yhteistyötä, vapaaehtoistoimintaa sekä viestintää
  - Tuntevat kävijäperheet henkilökohtaisesti sekä kohtaavat, ohjaavat ja tukevat perheitä yksilöllisesti

Koordinointi 2/2

- Järjestön koordinaatio mahdollistaa laadukkaan vapaaehtois- ja vertaistoiminnan ammatillisen toiminnan lisänä
- Järjestötoimijoilla valmiit verkostot ja rakenteet sekä vankkaa kokemusta perheiden tasavertaisesta kohtaamisesta ja osallisuuden tukemisesta
- Järjestötoimija kykenee joustavaan toimintaan ja pystyy reagoimaan nopeasti perheiden ja toimijaverkoston tarpeisiin
- Järjestöt voivat tavoittaa myös niitä perheitä, jotka eivät muutoin löytäisi tarvitsemiinsa kaupungin palveluihin. Järjestön toimintaan on matalampi kynnys osallistua ja sitä ei leimaa viranomaistoiminta

**Laaja moniammatillinen ja
monitoimijainen yhteistyö vastaa
sektoroituneen
palvelujärjestelmän haasteisiin:
perheiden tarpeet tunnistetaan ja
eri toimijat tuntevat toistensa
palvelut, jolloin perhe saa
tarvitsemansa avun ja tuen
yhdestä paikasta**

Havaintoja 1/2

- **Haastaa totuttuja asiakas-asiantuntijaroleja:** asiantuntijoiden jalkautuminen perheiden pariin tulee sisältyä jokaisen toimijan perustehtävään
- Välitön, kiireetön kohtaaminen sisältää mm. kahvittelua, leikkimistä, juttelua perheiden kanssa. Jalkautuvan työntekijän saatava omalta esihenkilöltään selkeät ohjeet roolista, työtehtävistä sekä käyttöönsä tarvittava työaika, joka perheiden kohtaamiseen kuluu
- Jalkautuvan työntekijän ominaisuutena kehittämismyönteisyys ja sitoutuneisuus sekä ymmärrys, kuinka luottamuksen rakentaminen madaltaa kynnystä ottaa vaikeita asioita puheeksi

Havaintoja 2/2

- **Malli skaalautuva** – vastaava osallisuuden, yhteistoimijuuden ja yhteisjohtajuuden malli voi toimia myös pienemmässä mittakaavassa
- **Yhteiskehittäminen vaatii aikaa ja kohtaamista**: perheiden mukaan saaminen vaatii rohkaisua, motivointia, esteettömyyttä, tarvittaessa lastenhoidon järjestämistä, vieraskielisten huomioimista tarvittaessa tulkkien avulla, asiakkaan ja työntekijän roolien raja-aitojen tietoisuutta kaatamista, kokemustiedon tärkeyden korostamista teoretiedon tukena
- **Alueen perheiden erityisyys** on huomioitava toiminnan suunnittelussa

Kiitos!

juulia.jantunen@mll.fi